1893 — 1973
80
років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5837

РІК LXXX. Ч. 187. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 10-го ЖОВТНЯ 1973 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, OCTOBER 10, 1973 No. 187. VOL. LXXX.

НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ МІЖ АРАБАМИ Й ІЗРАЇЛЕМ ВЕДУТЬСЯ ЗАТЯЖНІ БОЇ; ОБИДВІ СТОРОНИ ГОВОРЯТЬ ПРО СВОЇ ПЕРЕМОГИ

Тель Авів. — Ізраїльське військове командування повідомило, що ізраїльським військовим частинам в районі Суезького каналу та Голяну пощастило зупинити наступ єгиптян та сирійців, які в перших днях наступу захопили деякі терени, що були досі під контролею Ізраїля, завдавши прикордонним ізраїльським військам значних втрат. Все таки, інформації з теренів бої собі протирічать, бо кожна зі сторін заявляє про свої успіхи. У всякому випадку, безсторонні спостерігачі інформують, що цим разом єгиптяни та сирійці були краще підготовані до війни і що Ізраїлеві не пощастить повторити подій з 1967 року, коли то упродовж шести днів ізраїлітянам вдалося розгромити з'єднані армії Єгипту, Сирії та Йорданії і захопити під свою контролю чималу арабську територію коштом цих трьох арабських держав. Особливо затяжні бої ведуться на Голянській висоті, де сирійцям пощастило було значно посунутися в глибину контрольованої ізраїльцями території. Для Ізраїля цей район боїв особливо важливий, бо він оставляє мало місця для вільного маневрування, а у випадку захоплення цієї території сирійцями під безпосередньою загрозою найшлася б властива ізраїльська територія. За даними з Тель Авів, ізраїльські війська відкинули сирійців на їхні вихідні позиції, тобто до демаркаційної лінії з 1967 року. Інакше виглядає ситуація в районі Суезького каналу. де єгипетські війська 6 жовтня відкинули ізраїльців із східнього берега каналу та встановили ряд догідних мостових причілків, перекидаючи на схід від Суезу моторизовані частини силою понад 400 танків. В боях загинуло чимало ізраїльських вояків і щойно, коли ізраїльське командування ввело в бій летунство, єгиптяни втратили свою початкову ініціятиву. Єгипетська армія на схід від Суезького каналу може найтися у дуже важкому положенні, коли ізраїльському летунству пощастить знищити понтонні мости і не допустити довозу постачання, а в першій мірі пального.

Заходи на міжнародній арені зупинити конфлікт

Поновна війна арабських держав проти Ізраїля знайшла сильний відгук на міжнародній арені. В той час, коли СССР та союзні з ним держави висловилися в підтримку арабів, вимагаючи, щоб Ізраїль негайно відтягнув свої війська з окупованих в 1967 році територій, Уряд ЗСА розпочав широкозакросну дипломатичну акцію, намагаючися привернути на Близькому Сході статус кво з перед 6 жовтня, на базі демаркаційної лінії з 1967 року. У цьому ЗСА мають підтримку західних европейських держав і під таким кутом на вимогу американського Уряду ведуться наради в справі конфлікту на Близькому Сході на форумі Ради Безпеки Об'єднаних Націй. Як виявляється, однак, розбіжности між окремими державами є такі великі, що ледве, чи Рада Безпеки ОН зможе чимось причинитися до полагодження конфлікту у сучасній його фазі. Цікаве в цій ситуації становище комуністичного Китаю, який цілком підтримує арабські держави, але одночасно осуджує ролю Совєтського Союзу на Близькому Сході. Про те, наскільки важливою є справа конфлікту на Близькому для ЗСА, засвідчує той факт, що заходами щодо полагодження конфлікту зайнявся сам президент Ніксон, який в цій справі обмінявся думками з генеральним секретарем КПСС Брежнєвим, намагаючися дістати від нього підтримку. Одночасно Сенат схвалив резолюцію, вимагаючи негайного замирення і відтягнення військ воюючих сторін на вихідні позиції.

„УКРАЇНСЬКОМУ ТИЖНЕВИКУ" СПОВНИЛОСЯ 40 РОКІВ

Степан Шумейко

Джерзі Сіті. — Минулої суботи, 6-го жовтня, сповнилося точно сорок років з того часу, як при „Свободі" появилося перше число англомовного „Українського Тижневика", як органу Українського Народного Союзу для його англомовних членів. Ініціяторами того англомовного видання УНС були зокрема покійний головний редактор „Свободи" д-р Лука Мишуга і тодішній головний секретар й опісля головний предсідник УНС Дмитро Галичин. Першим і довголітнім редактором тижневика був покійний вже Степан Шумейко, який довгі роки очолював також Український Конгресовий Комітет Америки. Пізнішими редакторами тижневика були Галина Перожак-Сміндак, короткий час Володимир Прибила, опісля Ростислав Хомяк і від десяти років Зенон Снилик.

Українці Монтреалю Ювілейним Концертом відзначили 80-річчя „Свободи"

Монтреаль. — Прикладна Українська Громада цієї квебекської столиці відзначила минулої неділі, 7-го жовтня, 80-річчя безперервної появи „Свободи" участю в Ювілейному Концерті, що його з цієї нагоди влаштував місцевий Окружний Комітет Відділів Українського Народного Союзу з пані Теклею Мороз у проводі. Концерт відбувся у заповненій великій залі Роземонт Гай Скул в пополудневих годинах. Після гимну „О, Канадо!", що його відіграла на фортепіяні пані Моніка Греньє, програму започаткував коротким вступним словом в імені Ювілейного Комітету один із найстарших піонерів і читачів „Свободи", Осип Дячишин. На дальшу програму концерту склались виступ молодої оперової співачки Марії Чолій при фортепіяновому акомпаніяменті згаданої пані Греньє, і виступ танцювального ансамблю „Одеса" під хореографічним проводом Петра Марунчака. Слово про „Свободу" виголосив ред. А. Драган, а ред. Іван Керницький - Ікер прочитав два свої фейлетони. „Кралю з Монтреалю", обрану на 1974-ий рік Кралю Союзівки Донну Марунчак представив головний радний УНС Василь Дідюк, а кінцеве слово подяки ініціяторам імпрези сказав Головний радний Дмитро Попадинець. Під час концерту привітання для „Свободи" склав голова місцевого Відділу Комітету Українців Канади інж. Василь Захаркевич. Концерт закінчено співом гимну „Ще не вмерла".

КОРОТКІ ВІСТКИ

ПРИРОДНІ БАГАТСТВА ЗАХІДНІХ ОБЛАСТЕЙ УКРАЇНИ

Під кінець вересня у Львові відбулася республіканська нарада на тему „Тектоніки і корисних копалин заходу Української РСР" з участю вчених Академії наук УССР, ряду вузів, а також вчених з Російської Федерації, Білорусі та Казахстану. На конференції зроблено підсумки майже 30-річної роботи на відтинку дослідження надр Карпат. Інформуючи про цю конференцію, РАТАУ подає, що „у надрах західніх областей України виявлено десятки родовищ рідкого і твердого палива, мінеральні фарби, ртуть і топази". Досліди не закінчені і на конференції „намічено шляхи дальших пощуків корисних копалин".

МУЗЕЙ КНИГИ І ДРУКАРСТВА У КИЄВО-ПЕЧЕРСЬКІЙ ЛАВРІ

Газета „Культура і життя" з 30 вересня інформує про те, що „у Києві буде відкрито Державний музей книги і друкарства Української РСР ... Він розміститься в корпусі колишньої друкарні Києво-Печерської Лаври. Його стенди розкажуть про виникнення книги і про її популярність, оповідатимуть про перших майстрів друкарської оправи і найпередовіші досягнення сучасної поліграфії, продемонструють всесвітнє визнання радянської книги".. В музеї передбачається п'ять відділів, в тому відділи історії українських рукописів і стародруків XI XIII сторіч, друкарства, сучасної книги.

ДЕМОБІЛІЗАЦІЯ У СОВЄТСЬКІЙ АРМІЇ І НОВИЙ ПРИЗОВ

Міністер оборони СССР А. Гречко видав наказ з датою 27 вересня, на основі якого у листопаді-грудні 1973 р. буде переведене звільнення з совєтських збройних сил військовослужбовців, яких час служби закінчується 31-го грудня 1973 р. Одночасно в наказі повідомляється про призов до військової служби всіх громадян, яким на день призову минає 18 років життя.

НОВИЙ СХІДНЬОНІМЕЦЬКИЙ ПРЕМ'ЄР

У висліді персональних змін в уряді Східньої Німеччини, дотеперішнього прем'єра Віллі Стопа призначено „президентом" Німецької Демократичної Республіки на місце недавно померлого Вальтера Ульбріхта. Новим прем'єром став Горст Зіндерман, який втішається підтримкою східньонімецького комуністичного шефа Ериха Гонекера.

У 80-РІЧЧЯ „СВОБОДИ"

ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ УНС 1973 РОКУ

ДО КІНЦЯ ВЕРЕСНЯ ПРИЄДНАНО	2,956
В ОСТАННІХ ДНЯХ ПРИЄДНАНО	46
РАЗОМ ДОСІ ПРИЄДНАНО НОВИХ ЧЛЕНІВ	3,002

В останніх днях надіслали до Головної Канцелярії аплікації нових членів наступні організатори і секретарі Відділів:

Іван Одежинський (В. 153, 216 і 375) — 9, Богдан Зорич (В. 432) — 6, Омелян Твардовський (В. 214) — 4, Михайло Білик (В. 323) — 4, Андрій Іванюк (В. 106) — 3, Адам Ціздин (В. 55) — 2, Володимир Квас (В. 88) — 2, Олександра Яворська (В. 344) — 2, Иосиф Ярема (В. 372) — 2 та 21 секретарів і організаторів по одній аплікації.

Кіссінджер перестерігає перед натиском на совєтів

Вашингтон. — Державний секретар Генрі Кісінджер у понеділок 8-го жовтня перестеріг перед занадто великим натиском на Совєтський Союз відносно зміни його системи, вважаючи, що це може довести до відновлення холодної війни. Виступаючи на триденній конференції в справах закордонної політики, Кіссінджер говорив головно про американсько-совєтські відносини, а говорячи про занадто великий натиск на Совєтський Союз з американського боку, коментував акцію в Конгресі, щоб не признати Совєтському Союзові статусу упривілейованої держави в торговельних відносинах, якщо совєтський уряд не змінить свого становища в еміграційних справах. Державний секретар говорив обережно, заявляючи, що Америка „ніколи не відверне своїх очей" від огидних політичних практик і „ніколи не забуде, що антагонізм між волею і її ворогами є дійсністю сучасної доби". „Ми не є невтральні в цій боротьбі. Як довго ми могутні, так довго вживатимемо наших впливів в обороні волі, як це ми завжди чинили" — говорив Кіссінджер, перестерігаючи рівночасно, що „в атомовій добі ми зобов'язані визнавати, що справа війни і миру включає також людське життя та що закріплення миру є глибоким моральним обов'язком". Кіссінджер побоюється, що занадто великий натиск на Совєтський Союз в дебатованій тепер справі статусу упривілейованої держави може заставити совєтський уряд „повернути до таких практик в закордонній політиці, які викликають міжнародне напруження".

А. Сахаров про „ступневе поліпшення совєтської держави в рямках існуючого режиму"

Париж. — Французький тижневик „Експрес" з 7-го жовтня опублікував текст відповіді академіка С. Сахарова на відкритий лист американського адвоката в Парижі Самюеля Пісара, у якім він поновно з'ясовує свій погляд на політику відпруження, можливість поправи стосунків в СССР та на торговельні концесії з боку ЗСА Совєтському Союзові. У зв'язку з твердженням Пісара, що атомну війну можна уникнути тільки шляхом збільшеного співробітництва між бльоками, А. Сахаров стверджує, що він піддержує „поширення економічних, культурних і наукових зв'язків між Заходом і Сходом", але не вважає, що „надмірні вислови оптимізму, мовляв, економічні зв'язки матимуть неминучий вплив на демократизацію совєтського суспільства" — себе виправдають. „Одночасно, — пише Сахаров у своїй відповіді, — я переконаний, що справжнє відпруження, справжнє наближення, вказує на зріст взаємного довір'я, взаємного зрозуміння, на більше відкриття суспільства, публічної інформації, демократичної контролі. Я за ступневе поліпшення совєтської держави в рямках існуючого режиму". Далі, Сахаров говорить про конечність створити відповідну „атмосферу", для чого може прислужитися в СССР загальна амнестія, дозвіл на еміграцію, належна розв'язка соціяльних проблем, в тому, між іншим, проблем освіти, правної охорони авторських прав, частинний зворот до мішаної економіки. А Сахаров проти будь-яких ультимативних декляpацій і заяв, зокрема ультимату до совєтських властей такого змісту, як „змініть вашу систему, або ми зупинемо весь процес співробітництва". В його опінії, додаток до законопроєкту про реформу торгівлі і надання Совєтському Союзові статусу упривілейованої нації не є того роду ультиматом. З цих міркувань, враховуючи позицію американських конгресменів, сперту на „принципах та ідеалізмі", він вважає цей додаток, що стосується вільної еміграції з СССР, за правильний і позитивний.

Департамент справедливости заперечує обвинувачення Еґню

Вашинґтон. — Департамент справедливости натаврував як „легковажні" твердження віце-президента Спіро Еґню, який публічно виступив проти цього департаменту, обвинувачуючи його в безправному передаванні вісток для преси про слідство проти Віцепрезидента за здогадне хабарництво в Мериленді. У записці до федерального дистриктового судді Волтера Гофмана Департамент справедливости висловив свій спротив проти намагань віцепрезидента Еґню відкликати велику лаву присяжних у Балтиморі, яка розглядає обвинувачення проти Еґню. Рівночасно оборонці одинадцяти репортерів і пресових аґенцій, які на вимогу віцепрезидента Еґню дістали виклик на суд, назвали цей виклик „дійсно безприкладним" та дали до зрозуміння, що вони робитимуть заходи, щоб скасувати ці виклики. Вони насамперед зголосили подання про відрочення виклику на суд на один тиждень, але суд цю вимогу відкинув. Тепер між правниками, представниками прокуратури і оборонцями віцепрезидента Еґню відбувається спір щодо процедури. Оборонці вважають, що суд не має конституційного права виносити засуд проти Віцепрезидента, як довго він займає цей уряд, а прокуратура твердить, що суд може обвинувачувати без попереднього позбавлення його цього уряду, що може зробити тільки Конґрес.

Помер проф. Юліян Каменецький

Із Стоктону, Каліфорнія, наспіла вістка, що в понеділок, 8-го жовтня, там помер на 81-му році життя відомий педагог і діяч, св. п. проф. Юліян Каменецький. Покійний народився 4-го грудня 1892-го року в Маріюполі, в Західній Україні і після закінчення студій був професором історії та географії в середніх школах в Рогатині, Станиславові і опісля на еміграції в Зальцбурґу. Був активний в Пласті та дуже активний в антиалькогольному Т-ві „Відродження". До Америки приїхав в червні 1949 року і до 1962-го року проживав у Чикаґо, переїхавши тоді до Стоктону в Каліфорнії. Осиротив дружину Наталію, синів проф. д-ра Ігоря і д-ра Леоніда та замужню дочку Ару Терлецьку. Похорон був запляннований на середу, 10-го жовтня.

100-РІЧЧЯ НТШ В БОФФАЛО

В Боффало й околиці на засіданні представників українських організацій, 29-го вересня ц. р., покликано до життя спеціяльний Громадський Комітет під патронатом УККА, який має зайнятися підготовою відзначення 100-річчя НТШ. Вже на згаданому засіданні рішено відзначити 100-річчя НТЧ бенкитом, що має відбутися в неділю дня 9 грудня ц. р.

Українознавчі студії в Ратґерс університеті потребують студентів

Нюарк. — Українознавчі студії на Ратґерському університеті почалися недавно і є частиною програми Східньоевропейських і Совєтських студій, яку очолює проф. Тарас Гунчак. Програма включає також організацію Східньоевропейського семінара із спеціялізованою бібліотекою та архівом, де переважає українистика. Останньо проф. Гунчак поповнив семінар значною кількістю документів з нової історії України, яка охоплює період визвольних змагань 1917-20 років, визвольну боротьбу між двома світовими війнами та з часу Другої світової війни. Коли йдеться про курси, то в цьому семестрі програма включає курс української мови і української історії. За інформаціями проф. Т. Гунчака, вписи студентів на українознавчі дисципліни далеко незадовільна, що може мати неґативний вплив на цілу програму українознавчих студій. Він вважає, що з боку організованої української громади, яка є відносно чисельна якраз в околиці університету, повинні бути пороблені заходи, щоб цей стан поправити. Українська студіююча молодь повинна використати нагоду основніше познайомитися з рідною історією, літературою, мовою, тимбільше, що всі українознавчі предмети є кредитовані на рівні з іншими. В такій же мірі українські студенти і заінтересовані можуть користуватися бібліотекою Східньоевропейського семінара, відкритого весною цього року. Бібліотека сeінара нараховує тепер яких 1000 назв. УВАН, В-во „Пролог" та Т-во к. Вояків УПА передали бібліотеці всі свої видання. Бібліотека поповнилася річниками періодиків, як напр. „Літературно - Наукового Вістника", які досі були власністю бібліофіла Івана Настюка, що проживає в ЗСА з 1911 р., цінними книжками Ю. Ліщинського та М. Добоша, а також мікрофільмами документів з найновішої історії України. Нюджерзький відділ Товариства Українських Інженерів Америки, що його очолює інж. Евген Змий, передав на закуп книжок 500.00 дол.

У ПЕРШОМУ ТИЖНІ ЖОВТНЯ ЦЬОГО РОКУ ДО КАСИ УККА ВПЛИНУЛО $10,007.56 ДО НАМІЧЕНОЇ СУМИ $50,000.00 ПОТРІБНО ЩЕ $26,182.00

Ню Йорк (УККА). — Збіркова акція Фондів на потреби УККА, яка почалася в другій половині вересня ц.р., дає дальші добрі висліди. Сотні громадян та десятки організацій відгукнулися своїми пожертвами на заклики УККА. Як уже інформовано, вплиaи до каси УККА у місяці вересні дали $13,811.35. В жовтні, в днях від 1-го до 6-го, вплинуло $10,007.56. Разом від початку акції вплинуло $23,818.91. Це були вплати на три Фонди: Український Народний Фонд, Фонд СКВУ і Фонд Оборони Людських Прав в Україні. На початку кампанії намічено зібрати $50,000, отже для досягнення наміченої мети треба ще зібрати $26,182.00.

В останньому тижні найбільшу вплату на Фонд СКВУ пожертвувала Кредитова Кооператива „Самопоміч"в Чикаго — це $1,000.00. В цьому ж тижні на Фонд СКВУ вплатили також Кредитова Кооператива „Самопоміч" з Нюарку, Н.Дж. — $200.00 і Православна Кредитівка в Ню Йорку, $50.00.

Найбільшу збірку Національного Датку в сумі $1,000 переслав в цьому тижні Відділ УККА Південно-Східнього Мичиґену в Детройті. Цей Відділ очолює проф. д-р Антін Шутка, а збірку Фондів Національного Датку переводить екзекутивний директор Відділу інж. Володимир Тустанівський, бувший довголітній голова Відділу УККА в Детройті-Гемтремку. З індивідуальних вплат найбільшу суму в останньому тижні переслав Владика Марко, Архиєпископ Української Православної Церкви в ЗСА, з таким розподілом: Український Народний Фонд — $55.00; Фонд СКВУ — $25.00 і Фонд Оборони Людських Прав в Україні — $25.00.

Д-р Роман Дражньовський очолив Голозну Управу Дивізійників, а інж. Юрій Тис-Крохмалюк Крайову Управу в ЗСА

Клівленд (О. М.-ий) — На Делеґатський З'їзд Братства кол. вояків 1-ої Української Дивізії УНА, що відбувся тут в суботу й неділю, 6-го й 7-го жовтня ц. р., обрано нову Головну Управу Братства під проводом д-ра Романа Дражньовського з осідком у ЗСА, а новообрану Крайову Управу Братства в ЗСА очолив інж. Юрій Тис - Крохмалюк із Детройту. У суботу, 6-го жовтня, відбувся вечором із рамени клівлендської Станиці Дивізійників ювілейний бенкет і баль на закінчення відзначувань цьогорічного ювілею 30-річчя створення Української Дивізії. В бенкеті взяло участь понад 800 осіб, а на балю було біля 1,000 гостей. Обома З'їздами проводила президія під проводом проф. Івана Теліойка, який, як заступник головного предсідника УНСоюзу, репрезентував на З'їзді Український Народний Союз. Точніші репортажі про З'їзд та святкування будуть в наступних числах „Свободи".

В Нюарку обговорювано проблеми українознавчих студій в Гарварді

Нюарк. — З ініціятиви місцевого відділу ООЧСУ тут відбулися 6 жовтня громадські збори, присвячені з'ясуванню окремих питань, пов'язаних з українознавчими студіями в Гарвардському університеті. Присутні заслухали інформаційні доповіді члена Наукової Ради Фонду Катедр Українознавства проф. М. Чировського та секретаря Українського Наукового Інституту Гарвардського університету мґр Уляни Пасічник, перевели дискусію над порушеними проблемами і винесли декілька позицій до керівництва Фонду Катедр Українознавства. Дискусія велася довкруги задовільного забезпечення характеру сфінансованих українцями ЗСА катедр при Гарвардському університеті, ролі Наукової Ради, питання обсадження катедр. Проф. М. Чировський критикував плян обсадження катедр „за десять-п'ятнадцять років", а також потягнення керівників чинників Фонду Катедр Українознавства, які допроваджують до конфліктів з українським організованим громадянством, що ніяк не сприяє справі розбудови фонду. Уляна Пасічник підкреслила важливість українознавчих студій у такому центрі, як Гарвард, з'ясовуючи при тому високо позитивне ставлення української студіюючої молоді до програми українознавчих студій. У своїх висновках збори звернулися до керівництва Фонду Катедр, яку на зборах репрезентував президент Фонду мґр С. Хемич, взяти до уваги висловлені побажання, як передумову дальшої успішної співпраці між Фондом і українським громадянством для успішного завершення великого діла. Зборами і дискусією проводив інж. М. Семанишин.

Зоя Когут й Ірина Залеська мали свій вечір в Ню Йорку

Ню Йорк. — Заходом Об'єднання Українських Письменників в екзилі „Слово", відбувся тут в неділю, 7-го жовтня ц. р. о 6-ій год. вечора в Народному Домі, дев'ятий з черги вечір гумору і сатири — —пера Зої Когут у виконанню Ірини Залеської. Гостей з Австралії з рамени „Слова" вітала редакторка „Нашого Життя", Уляна Любович. У дотепному діялозі п. н. „Галло, Американська Україно!" — Зоя Когут й Ірина Залеська порушили низку актуальних проблем сучасного нашого життя. Численно зібрана публіка (понад 400 людей), в цьому багато мистців, письменників, громадських діячів і духовенства, оплескували виконавців по кожній точці, по кожному дотепі. Адміністрацією авторського вечора займався Михайло Івасівка від ОМУС-у. Опісля в цьому ж самому приміщенні відбулося прийняття. Зоя Когут і Ірина Залеська виїжджають в турне по Америці до: Філядельфії, субота 13-го жовтня, Бостону-Кембрідж, Гарвардський університет, неділя 14-го жовтня, Боффало, неділя 21 жовтня, Савт Бавнд Брук, неділя 28-го жовтня, а в листопаді до Канади на Другий Світовий Конгрес Вільних Українців.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Замітне 40-річчя

Минулої суботи, 6-го жовтня, сповнилося сорок років від появи першого числа англомовної „Свободи", її „Українського Тижневика". Подібно, як з 80-річчям самої „Свободи", що сповнилося 15-го вересня ц. р., так і 40-річчя „Українського Тижневика" не належить до тих „круглих дат", 25, 50, 75 чи 100-річчя, що їх традиційно відзначається, як ювілейні. Проте, безперервна поява тижневика протягом сорок років таки заслуговує на увагу, та як зважити на мотиви, що цей тижневик породили, як і на його цілі та ролю в нашому розвитку і в наших змаганнях.

„Український Тижневик" у часі його появи був більше, ніж на потребу. Тоді ж бо, сорок років тому, в Америці було вже добрих два народжених тут покоління, яких уже не можна було вповні „досягнути" українською мовою самої „Свободи". Цим поколінням треба було на зрозумілій для нього мові та в звичній для нього формі передати те, чим жили, дорожили і пишалися їхні батьки: нашу велику і пребагату українську спадщину. З другого ж боку, цим поколінням також необхідно було дати в руки їхню „легітимацію", якою вони могли б себе представити та чим могли б почванитись перед своїми американськими друзями, шкільними товаришами, сусідами чи співпрацівниками. Не менш важливим було створити для цих поколінь їхнє власне форум, на якому вони могли б обмінюватись думками й інформаціями, що мали для них окреме значення і вартість.

Дивлячись на „Український Тижневик" з перспективи його чотирьох десятиріч, можна без перебільшення твердити, що ця публікація була рішальна для нашого дальшого розвитку. Не тільки самі річники цього тижневика, але й величезний доробок у перекладах з української історії й літератури, як і величезний і рішальний вклад цього тижневика в усі почини й акції українців в Америці та їх вклад у змагання українського народу власне через „Український Тижневик" доходив та мав вплив на наших американських співгромадян.

Реєстр виконаних „Тижневиком" завдань можна б продовжувати в безконечність, при чому за один з найважливіших здобутків треба вважати включення в нашу громаду та в наш розвиток наших англомовних поколінь. Факт, що ці з наших народжених в Америці діячів, які займають сьогодні в нашому житті важливі, часто провідні пости, це — можна б сказати — покоління „Українського Тижневика".

Відзначуючи 40-річчя „Українського Тижневика", не можна окремо не згадати далекозорости і глибокої турботи за наше майбутнє ініціятора тієї публікації, головного редактора „Свободи" д-ра Луки Мишуги, такої ж далекозорости і турботи Конвенції та Головного Уряду Українського Народного Союзу, які ініціятиву апробували і здійснили, та першого редактора Степана Шумейка, як і опісля його наступників: Галину Перожак-Смідлак, Володимира Прибилу, Ростислава Хомяка і від одинадцяти років Зенона Снилика, які, кожне у своєму часі та разом із дописувачами та принагідними співробітниками віддали і віддають своє знання і свій труд для тієї великої місії, що її від сорока років виконує „Український Тижневик".

Грізна пригадка

Поновлення війни на Близькому Сході відразу позначилося, як цього можна було й надіятися, на міжнародних відносинах. Близький Схід являється незвичайно невралгічним пунктом, де зударяються інтереси великих держав, а в першій мірі СССР та ЗСА. СССР виразно і ясно опредділився по стороні „справедливої справи" арабських держав. Для ЗСА проблема набагато складніша, бо в їх інтересі є втримувати добрі відносини і з Ізраїлем і з арабськими державами. З боку американського уряду робляться всі потрібні заходи, щоб допровадити до закінчення збройного конфлікту на базі відновлення демаркаційної лінії, встановленої після війни в 1967 році. Успіх американського пляну залежатиме від постави СССР.

Без уваги на дальший розвиток подій на Близькому Сході, відновлення збройного конфлікту є грізною пригадкою непередбачених можливостей, що в таких обставинах могли б поставити людство на грані заглади.

Д-р Олена Гікава-Сацюк

ДО ЗАВДАНЬ ПРОФЕСІОНАЛІСТКИ

Прочитавши в статті М. Плавюка „Про Другий Світовий Конгрес Вільних Українців" („Свобода", 13 вересня 1973) про завдання СКВУ на найближчих п'ять років і про включення українських професіоналістів в українське громадське життя, хотіла б я висловитися до одного сектора цього активу життя, а саме про справу українських професіоналісток.

Залежно від її професії і вільного часу, який лишається після виконання своїх професійних і родинних обов'язків, українська професіоналістка у вільному світі має широке поле до попису в українській громаді, яка її дуже потребує. Її незаперечним обов'язком — це дати про себе знати, тобто зголоситися до реєстру професіоналісток при СФУЖО. Тоді, навіть коли з якихось причин вона не зможе брати організованої участи в суспільному українському житті, ми знатимемо якими своїми, українськими, силами диспонуємо, коли зайде нагла потреба, як наприклад, збирання підписів від членів даної професії, щоб скласти протест в ОН, чи професійної поради, щоб з а в е р шити якийсь проєкт. Нам необхідно мати в евіденції до кого і на яку адресу можна звернутися в разі потреби. Про цей обов'язок зголоситися до реєстру Комісії Професіоналістів при СФУЖО без зайвих почувань, чи то скромности чи погорди, треба часто підкреслювати, наголошувати і оголошувати в нашій пресі і в українських радіопередачах, подаючи адресу, куди слід посилати свої зголошення. Кожна українська професіоналістка повинна про себе подати інформації.

Деякі професіоналістки, через свою вдачу чи великий навал професійних обов'язків, мабуть ніколи не дадуть себе переконати вступити в зорганізоване українське життя. І, зрештою, це не є обов'язковим, якщо ці одиниці готові помогти у виняткових випадках чи навіть коли вони у своїх професіях виступають як українки.

Проте, велика кількість професіоналісток залишається поза рямками українського організованого життя, вважаючи, що в ньому вони не зможуть знайти примінення своїх зацікавлень чи знання. З цієї ситуації, на мою думку, є два виходи, які можуть себе доповнювати. Перший, це щоб наші організації, загальні і жіночі, заохочували професіоналісток вступати в їхні ряди, зокрема до спеціяльно створених частин або підвідділів, які зі самого початку дали б їм нагоду вибирати проєкти чи акції, які безпосередньо відносяться до їхніх зацікавлень. Завданням професіоналісток було б запляновувати і виконувати проєкти, які відповідали б їм і вповні використовували їхні професійні вмілості. Наприклад, спеціяльний підвідділ при Союзі Українок, ОЖ ОЧСУ, КУК, УККА чи АБН міг би зорганізувати жінок адвокатів і журналісток, які опрацювали б заклик в справі топтання прав українських жінок в УССР. Започаткований реєстр професіоналісток допоміг би цьому підвідділові у зібранні підписів підтримки чи навіть у знайденню додаткової допомоги чи порад. Або, оголосивши в своєму місті місяць суспільної опіки і покликавши на допомогу жінок правників і професіоналісток, які працюють в цій ділянці і обізнані з правилами та законами державної допомоги вдовам і пенсіонерам, можна закласти клініку інформації і допомоги, до якої могли б наші люди зголошуватися під час того місяця. У кожній ділянці можна і добре було б знайти такі проєкти, щоб допомогти з'єднати і зміцнити нашу громаду. Це не мусять бути постійні установи, які потребували б великих фондів і постійного персоналу, а пристосовані до потреби, зацікавлення і зголошеного персоналу.

Друга розв'язка — це приналежність до своєї організації професіоналісток, яка з одного боку об'єднуватиме цей даний сектор нашого суспільства, даючи його членкиням можливість себе скріплювати і оновляти розв'язкою їм притаманних проблем, творити репрезентаційну силу в чужинецькому суспільстві, а у своєму бути резервуаром п р о фесійних сил, до якого всі інші організації могли б звертатися по професійну допомогу і пораду. Цей свій обов'язок, який, по можливості, професіоналістка повинна сповнити супроти у к р а ї нської спільноти, може дати їй більше духового задоволення, ніж їй здається. Часто бо не навантаження обов'язками духово заламує людину, а, навпаки, брак тих обов'язків.

Українська професіоналістка сповнить одне із своїх найголовніших завдань, ролю амбасадорки свого поневоленого народу, коли вона буде активною в своїй професії і то як українка, так, щоб усі, хто входить з нею в контакт, були свідомі її національности, навіть коли це немає нічого спільного з її професією. Це можна робити більш очевидно, коли, наприклад, відбувається між колеґами професіоналістами розмова на тему політики, у заувагах про звичаї, переважно починаючи словами порівняння: „а в нас українців..." Це може віддзеркалюватися в прикрашеному вишивкою одягу, в читанні української преси чи книжки на перервах під час праці, у прикрасах на письмовому чи робочому столику, коли запрошується колеґ до себе додому і коли хата влаштована в українському стилі та коли іцтеґрується хоч одну українську стра-

(Закінчення на стор. 4-ій)

К. Крупський

АМЕРИКАНСЬКІ МАРКСИСТИ ЗАСУДЖУЮТЬ РОСІЙСЬКИЙ ШОВІНІЗМ

II

В рецензії є одно місце про Україну, з яким ми не можемо погодитись, хоч вповні розуміємо, чому автор так пише: „Це було аж по большевицькій Жовтневій революції, коли Україна здобула свою незалежність, визнану їй молодим совєтським урядом за наполегливістю Леніна. В 1919 р. в Україні встановлено совєтський уряд, а в 1922 р. Україна стала одною з шести націй, що встановили Совєтський Союз, який був подуманий його творцями як добровільна федерація рівноправних націй для спільної користи з ц е н тралізованої, плянової економії і з гарантованим правом виступу кожного члена республіки. Коли сталінська каста почала понижати революцію, то те понижування не могло зупинитись на границях Росії і тому завжди існувала загроза, що політичне розходження матиме притулок в праві нації на самовизначення. Так то в пізніх 20-их роках, разом із здушенням політичних та індивідуальних прав та революційним інтернаціоналізмом, прийшла русифікація, знеславлювання всього, що українське, і ґльорифікація всього, що російське".

Треба мати на увазі, що рецензію написав комуніст-троцькіст, однак поза наведеним, його рецензія дуже прихильно покриває текст книжки „Фермент в Україні". Рецензент вірно характеризує жорстоку русифікацію української мови, шкільництва і всього, що творить культуру народу.

Проти тієї русифікації, каже автор, виступили діячі української культури і хоч їхні протести були висловлені в найбільш легальній формі і в рамах конституційних прав, то помимо всього їх виарештували і тримають тих невинних людей по тюрмах і концентраційних таборах, де вони мусять переживати жорстоке і нелюдське трактування московських садистів.

Ось що пише рецензент про гірке минуле українського народу:

„Про що йдеться у підйомі націоналістичного сантименту в Україні? Від 1654 року до Большевицької Революції в 1917 р. Україна була в невигідному і нерівному союзі з Російською імперією. В 1709 р. український рух відокремлення був зломаний Петром Великим. Разом з політичним та економічним поневоленням українських земель і народу прийшла кампанія соціяльного та культурного винищування. І так, в 1863 р. царський уряд заборонив публікацію українських книжок. В 1876 р. доповнено це забороною музичних і театральних вистав українською мовою.

Ми навели тільки частину з того, що рецензент написав про книжку „Фермент в Україні". Цілість написаного можна уважати прихильною моральною піддержкою змагань українського народу до національної незалежности. Коли б таке вирозуміння до української національної незалежности виказали більше комуністів, то Москва не могла б з цим не рахуватись.

Яка шкода, що в нас і досі нема постійного інформативного центру, який реагував би на всякі голоси про Україну та в разі потреби служив би відповідними додатковими інформаціями.

Ми не дораджуємо якоїсь дружби з комуністами, але в політиці використовують все, що можна, та керуються старою засадою, яка каже, що вороги наших ворогів можуть бути нашими приятелями. Якщо Захід на думку колишнього прем'єра англійського уряду Ллойд Джорджа може торгувати навіть з людоїдами, то нам, в ім'я допомоги українському народові, можна використовувати антагонізм між комуністами.

Як бачимо, у політичних відносинах на протязі останніх двох десяток років зайшло багато таких змін, про які раніше не можна було й думати. Це каже нам, що як форми допомоги української еміґрації не будуть достосовуватись до часу, то наші побажання і гучнопатріотичні заяви про ту допомогу розминуться з ціллю.

Найбільшим нещастям нашого народу під теперішню пору є те, що вже від ряду літ політика потуг світу абсолютно не бере під увагу визволення народів совєтської імперії. Ця ситуація розпачливо наказує нам об'єднати сили для нових акцій. Об'єднання політичних і наукових сил та раціоналізація наших акцій є єдиною запорукою нашої успішної д о п о м о г и на д о в ш у мету. Наприклад, наші акції на зовнішньому відтинку, такі як проголошування губернаторами Днів Української Незалежности, про які американська преса мовчить, треба зревідувати і не витрачати енерґії на те, що в світлі дійсної політики Уряду не має більшого значення. Є ще інші подібні акції, якими ми наче обдурюємо себе, що ми доконали чогось.

Єдиною дією, яка може запевнити успіх, це діяння в напрямку збереження того, що творить культуру нашого народу, але тут таки треба діяти об'єднано. На жаль, досі в нас затрачується головна частина енерґії на збереження політичних партій, які подробили наші сили і за 10-20 років самі цілковито зникнуть, а треба мати на увазі, що курс політики Ніксона може залишитись і після нього. А та політика не дуже зрозуміла. Часто ми навіть не знаємо, що діється в напрямку того цілого „співіснування". Наприклад, ми не знаємо, скільки то в останніх роках по Америці роз'їжджає совєтських фахівців. Одних американці вчать раціонально плекати скот, дріб і т. п. Других вчать наводнювати сухі ґрунти, консервувати корм для скоту і т. д.

Недавно я мав нагоду оглядати переклад з англійської на російську мову підручника хову скоту і той, що перекладав цей підручник, сказав мені, що подібних перекладів з різних ділянок тепер роблять в ЗСА для Совєтського Союзу багато більше.

Той же самий перекладач вже два рази, як перекладач, їздив з групами совєтсь-

(Закінчення на стор. 4-ій)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

СТАНОВИЩЕ ДО СТАНОВИЩА

Останіми часами деякі одиниці і групи, одні з особистих, другі з політичних міркувань, стали ставити під сумнів вагу і доцільність гарвардського почину.

Хто як хто, але професори американських високих шкіл, яким приходиться в щоденній праці поборювати труднощі, з якими зустрічається українська правда в науці, повинні мати найкраще зрозуміння, що нам конечно покінчити з доривочністю і дилетанством у підготові до наукової праці, коли хочемо ввести українську науку у світ, у якому вона досі, на жаль, не є належно і гідно репрезентована.

Ці професори повинні теж тямити, що будучність нашої науки у руках молодих, а ці молоді не причиняться ніколи нічим видатним до її розвитку, коли їм не буде дана така нагода підготови, яку може дати Гарвард.

В и с т у п и о д и н и ц ь чи г р у п, що п і д в а ж у ють гарвардський почин, переважно з політичних міркувань, можна б іґнорувати. Але коли ті сумніви підносяться з університетських кругів, то питання треба вияснити, щоб громада мала ясний погляд на справу.

Закиди з боку університетських професорів американських високих шкіл піднесла іменем своїх 165 членів Управа Американсько - української Асоціяції Професорів Університетів у „Становищі", яке було оголошене в пресі.

З опрокиненням тих і других закидів виступило 12 видних професорів канадських високих шкіл „Заявою", що теж була оприлюднена, як і „Становище", у „Свободі".

Як член Асоціяції професорів американських високих шкіл, уважаю своїм обов'язком з а к в естіонувати об'єктивність становища Управи організації, до якої належу.

На превеликий жаль, декому з наших професорів важко погодитися із думкою, що Гарвардський Осередок це американська установа, що має промостити нашій правді шлях у науковому світі, а не півукраїнська інституція, що її метою є служити політичним завданням.

Мені відомо, що між професурою американських високих шкіл є чимало членів і нечленів Асоціяції, що не погоджуються із закидами, робленими Гарвардському Центрові, навпаки, вони одобрюють акції того Центру та радше погоджуються зі становищем у тій справі, виявленому у заяві канадських професорів.

Буду вдячний, коли „Свобода" помістить цей мій лист із закликом до професорів, активних у високих школах у світі, відгукнутись у тій справі до Редакції „Свободи", і в той спосіб виявити своє становище в контроверсії Гарварду. Найпростішою формою було б виявити погодження зі „Становищем" Управи Асоціяції Американських Професорів, або „Заявою" канадських професорів.

Микола Бараболяк

Від двадцять п'ять років мені дано змогу співпрацювати в деяких ділянках його широкої діяльности з визначним і заслуженим громадським діячем нашої Американської України, д-ром Володимиром Галаном, який звик поділяти людей на дві категорії: людину слів і людину діл. Тому то я не буду встрявати у вимову слів моїх колеґів - професорів, що їхні погляди принесла „Свобода" в справі українських студій в Гарвардському університеті. Не маючи відповідних заощаджень, не можу піти слідами пана Володимира Юрковського, що своїм меценатським даром у сумі сто тисяч долярів вписав себе в історію "українських діл. Але згідно із визначенням сеньйора громадської діяльности, я до своїх попередніх вплат (350.00 долярів) на Фонд Катедри Українознавства в Гарвардському Університеті, пересилаю із своїх заробітків сто долярів на Гарвардський Осередок Українознавчих Студій і вірю, що ця наукова наша установа це наше майбутнє.

Остап Тарнавський
асошієйт професор, Комюніті коледж, Філядельфія, Пенсильванія

— o —

Прочитавши в „Свободі" ч. 183 „Становище" й „Заяву", відповідно, американсько - українських і українських канадських професорів в справі полеміки довкола Гарвардського центру українознавчих студій, почуваюсь зворушеним моральним обов'язком і ставлю оцим шляхом свій підпис під „Заявою" канадців.

З пошаною,
Всеволод Голубничий
Відділ економіки й совєтознавчих студій, Гантер - коледж Ню-Йоркського Міського університету

— o —

„Становище . . . у справі Українознавчих Катедр в Гарварді, Наукової Ради ФКУ і Фонду Катедр Українознавства", надруковане в „Свободі" з 3-го жовтня 1973 і підписане д-ром Фединським і д-ром Гораком, треба вважати особистим становищем цих двох професорів, а в евентуальному випадку Управи УААУП, якщо вся управа складається тільки з голови і секретаря-скарбника, а не становищем Українсько-Американської Асоціяції Університетських Професорів. Воно могло б бути становищем УААУП тільки тоді, якщо б було прийняте більшістю голосів членства УААУП. В тексті „Становища" немає ніякої згадки про те, що воно було прийняте більшістю голосів членства чи навіть дискутоване на ширшому форумі членства, або на засіданні цілої Управи.

Роман Лєґедза
Пассейк, Н.Дж.

Листи до редакції

ДОБРА ДУМКА

Добру думку і практичні поради зі ст. „Реальна Політика" в „Свободі" ч. 176 (12 вересня 1973 р.) хочу підперти одним ще більш обурюючим автентичним випадком:

Весною цього року я вислав посилку своїй сестрі в Україні — 21 кусок — разом 11 метрів підлої якости оксамиту, кравецьких відпадків, які я купив в магазині „Мейсис" за 4.00 дол. Куски були різної величини: від 9-20 інчів довжини, а 40 інчів ширини. На поштовій посилковій формі я зазначив, щоб пошта не повертала пакунка назад до мене, а щоб викинула його на смітник (ебандон), якщо доставa неможлива, бо вартість того товару не покрила б поштових оплат. Пакунок доставлено і від сестри стягнено 160 руб. (176 дол.) митної оплати, то є реальна вартість товару рази 44.

В. М.
Бруклин, Н. Й.

Конференція Українських Центральних Професійних Академічних Товариств про Другий СКВУ

Конференція Українських Центральних Професій н и х Академічних Товариств на своїх нарадах 20-го вересня 1973 р. розглядаючи проблеми Другого Світового Конґресу Вільних Українців, що відбуватиметься на початку листопада цього року в Торонто, Канада, прийшла до таких висновків і заключень:

1. Перший Світовий Конґрес Вільних Українців, що відбувся у Ню Йорку в листопаді 1967 р. — це вислід договорення і співпраці українських політичних середовищ, на підготову, перебіг і рішення якого широкі громадські кола не м а л и впливу. Хоча порозумін н я, домовлення і узгіднення проблем зв'язаних з відбуттям Першого СКВУ українськими політичними середовищами — позитивне явище, а навіть успіх в українсько м у громадсько-політичному житті, то незаперечний факт, що делеґати численних, суто громадських, організацій були на першому СКВУ тільки пасивними учасниками без рішального, чи хоча б навіть дорадчого впливу.

У висліді цього порозуміння українських політичних середовищ вибрано керівний орган — Секретаріят СКВУ і було прийнято с т а т у т СКВУ.

2. Хоча в довгій шестирічній Каденції Першого Секретаріяту СКВУ можна занотувати деякі успіхи праці, то, однак, треба ствердити, що багато важливих проблем всегромадського - діяспорного масштабу, які можна було полагодити, не полагоджено.

В і д ч у в а л о с я брак духового контакту між українськими громадами в розсіянні і СКВУ, а в слід за тим фінансова допомога українського громадянства Секретаріятові СКВУ, що конечна в багатогранній праці української громадської світової централі, не надто дописувала. Причини цього явища треба шукати в факті, що широка, зрізничкована громада українців не брала участи у всіх фазах Першого СКВУ, як співдіючий чинник, а тільки, як гість — обсерватор.

3. Не заперечуючи значного впливу українських політичних середовищ на суспільно-громадське життя української спільноти в діяспорі та їхній домінуючий вплив на перебіг Першого СКВУ, Конференція Україньс к и х Центральних П р о фесійних Академічних Товариств прийшла до висновку, що для належної підготови і переведення Другого СКВУ та вибору нового керівного органу — Секретаріяту СКВУ, а далі для більш динамічної і висококваліфікованої та послідовної праці його на майбутню каденцію треба взяти до уваги те, що крім політичних середовищ основну ролю у підготові праці Конґресу, а відтак у праці нового Секретаріяту повинна належати громадським централям усіх країн в розселенні, а далі представникам українських церков, молоді, фінансовим установ і кооператив і професійного сектора, що з кожним роком більшає і стає під кожним оглядом, духовим і матеріяльним, майбутньою опорою українського суспільства в діяспорі.

Включення представників громадянства, а в тім і представників професіоналіс т і в згуртованих у Конференції Українських Централь н и х Професійних А к а демічних Товариств в підготову а відтак у Секретаріят СКВУ, надасть тій інституції більшого значення, глибшого змісту, і ширшого впливу на цілість українського організованого життя у цілому світі.

4. Конференція УЦПАТ уважає, що для кращого функціонування Секретаріяту і вислідів його праці на майбутнє слід ввести ротацію осіб в Секретаріяті СКВУ.

Частина особового складу Секретаріяту після відбуття однієї каденції повинна бути заступлена новими людьми. Нові люди вносили б зі собою нові ідеї, новий стиль праці, новий підхід до розв'язування проблем, надаючи динамічности і розмаху дії Секретаріяту. Введення молодшого кваліфікованого елементу заінтересувало б більше наше суспільство Українською Світовою Громадською Централею, давало б надії і вигляди на її більшу живучість і працездатність, а кращі вигляди праці Секретаріяту СКВУ, зумовлювало б більші фінансові дотації, конечні для всебічної і широкої праці Секретарі я т у СКВУ.

Знову ж, залишення тих самих осіб навіть на змінених постах в Секретаріяті, може спричинити загальне знеохочення і втрату віри в якийнебудь проґрес праці Секретаріяту.

Наше суспільство має вже доволі багато досвіду, що якщо не має зміни в людях, — не буде зміни і в праці.

5. Конференція УЦПАТ уважає, що зміни в статуті СКВУ є конечно потрібні. Проєктовані зміни повинні бути опубліковані в пресі бодай два тижні перед тим Конґресом, щоб делеґати на Конґресі СКВУ мали змогу з ними запізнатися та простудіювати їх із управами своїх товариств.

6. Конференція Українських Центральних Професійних Академічних Товариств уважає, що вище подані пропозиції повинні бути позитивно полагоджені Підготовчою Комісією Другого СКВУ, якщо сам перебіг Конґресу і праця Секретаріяту має бути успішною.

Нехай же Другий СКВУ буде дійсно громадською світовою надбудовою, а не імпрезою успішного зговорення українських політичних середовищ.

Нехай же ціла організована вільна українська громада в діяспорі візьме активну участь у своєму Другому найвищому Конґресі, щ о б поставити остаточно тверді основи для дальшого буття і росту і врешті нехай же ця сама українська г р о м а д а дасть своєму Секретаріятові всебічну моральну і матеріяльну піддержку, щоб той Секретаріят міг виконувати цю велику роботу, якої потребує і вимагає велике, свідоме українське суспільство в діяспорі.

Члени Конференції Українських Центральних Професійних Академічних Товариств:

Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів.
Спілка Українських Журналістів Америки.
Товариство Українських Бібліотекарів Америки.
Товариство Українських Інженерів Америки.
Товариство Українських Правників в ЗСА.
Українська Американська Асоціяція Університетських Професорів.
Українське Лікарське Товариство Північної Америки.

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ НЕГАЙНО ПОТРЕБУЄ $50,000 НА ПРОДОВЖУВАННЯ АКЦІЇ ОБОРОНИ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ ТА НА ВИКОНАННЯ СВОЇХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ВІДНОСНО ДРУГОГО СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ. ДОПОМОЖІТЬ СВОЄЮ ЩЕДРОЮ ПОЖЕРТВОЮ.

UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA, INC.
302-304 West 13th Street New York, N.Y. 10014

В українському селі в Ґлен Спей

Ґлен Спей. — З кіл Громадського Комітету Українського Села в Ґлен Спей довідуємося, що передвиборча кампанія до уряду місцевої громади Ламберленду, в якій два наші кандидати змагаються за пости: архітект Аполінарій Осадца на громадського радного й Григорій Журавель на податкового асесора, проходить незвичайно активно й успішно.

Усе ж основна сила наших кандидатів лежить в голосах українських виборців. Тільки найчисленніша участь в голосуванні українських виборців дасть запоруку перемоги нашим кандидатам, а через них і в цілій Ґлен Спейській громаді. Щоб могти голосувати в Ґлен Спей треба, очевидна річ, бути зареєстрованим в Ґлен Спей.

Громадський Комітет апелює до всіх мешканців Українського Села в Ґлен Спей, щоб в ім'я громадської солідарности, пожертвували своїм часом в цю суботу, 13-го жовтня, та сповнили цей конечний обов'язок реєстрації, без якої не можна голосувати.

Хай факт з недавніх республіканських праймеріз, в яких один з наших кандидатів програв із-за браку шести голосів (біля двадцять наших виборців передчасно пішли домів), послужить прикладом, що кожний голос є важний й потрібний й не можна заслонятись вимівкою що: „без мене якось обійдеться".

Громадяни Українського Села в Ґлен Спей! Ваша перемога в найближчих виборах у Ваших руках. Нехай ані одного з Вас не забракне у списку виборців.

Реєструйтесь всі в суботу 13-го жовтня, в Ґлен Спей!

Літературні вечори Миколи Понеділка у Західній Канаді

На початку вересня ц. р. видатний український письменник Микола Понеділок відвідав більші міста Західньої Канади і відбув літературні виступи: у Вінніпеґу в суботу 1-го вересня в домівці „Просвіти", і в неділю 2-го вересня на Всеканадському З'їзді складових організацій Союзу Українців Самостійників — СУС. Відтак у Ріджайні в вівторок 4-го вересня, в Саскатуні в середу 5-го вересня, в Едмонтоні в п'ятницю 7-го вересня, в Калґари в неділю 9-го вересня й у Ванкувері в неділю 16-го вересня.

Всі його виступи були надзвичайно успішні, скрізь, учасники вечорів слухали авторського читання у великому піднесенні. На Всеканадському З'їзді СУС було понад 500 осіб, зокрема багато молоді. Він відразу опанував слухачів і часто здоровий сміх роздавався в залі, а по закінченні вибухнув грім довготривалих оплесків і письменник примушений був декілька разів кланятися публіці, а оплески не спинялись... До речі, на З'їзді, під час свого короткого перебування (прибув 31-го серпня, а виїхав 3-го вересня), письменник майже з всіма особисто познайомився і всім заімпонував своєю веселою й симпатичною вдачею. Без перебільшення можна сказати, що там Микола Понеділок був „розриваний" новими приятелями. Це було нове й широке знайомство в письменника з українцями всієї Канади.

Гарні вечори відбулись в Ріджайні, Саскатуні, Ванкувері, Калґари, а найуспішніший в Едмонтоні, що його організувала Провінційна Управа ТУС. На вечір прибули до 200 осіб. Вечір відкрив вступним словом К. Теличко, голова Провінційної Управи ТУС на Альберту. Змістовне слово про письменника сказав Ю. Стефаник, голова Об'єднання Українських Письменників „Слово" на Канаду. Гучними оплесками, присутні зустріли письменника. Він прочитав: — „До Канади" — ще не друкований „ліричний нарис присвячений з'їздові українських письменників „Слово" у Канаді, який відбувся в днях 1 - 3 червня 1973 року. Другим читанням було „Елізабет". Хоча це оповідання раніше було читане в Едмонтоні, (воно ще не було надруковане) прослухано його з великою увагою. „Портрет у золотих рамцях", новий нарис з нагоди приїзду Л. Брежнєва до Америки. Останнім прочитано нарис „Два спогади" із недавно надрукованої книжки „Рятуйте мою душу"'. Це читання багатьох зворушило і викликало сльози. Авторове читання знайшло глибокий відгук поміж слухачами. Також, під великим враженням проходив його вечір в Калґари, кудою письменник їздив з Ю. Стефаником.

Микола Понеділок, хоча віком — молодий, але встиг багато написати й видати. Починаючи від 1956 року, він видав: „Вітаміни", „Соборний борщ", „Говорить лише поле", „Смішні сльозинки", „Зорепад" і в цьому році видав „Рятуйте мою душу". Він має готову збірку оповідань, яка незабаром буде друкуватись під заголовком „Чудо в решеті". Є багато й інших речей, які чекають на їхнє видання.

Письменник ось уже 25 років постійно проживає в Ню Йорку. Належить до Об'єднання Українських Письменників „Слово" в Америці й є членом Президії цього Об'єднання.

За відвідини Західньої Канади письменникові належиться велика подяка й українці сподіються, що знову колись зустрінуться з ним. Українці високо доцінюють його значення не лише, як письменника, але й як великого учителя української мови, який доносить живе рідне слово навіть у маленькі скупчення української еміґрації.

Також велика подяка належиться всім організаторам, цих літературних виступів, прізвища яких годі переказати в цьому короткому дописі.

К. М. Т-чко

Злочини на вулицях супроти тяжко працюючих платників податку, є найбільш важною справою в кампанії вибору мейора.

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО

ЗБОРИ ДЛЯ ВСІХ ЧЛЕНІВ LOCAL 32 J

Їх родин, приятелів і сусідів та всіх інших нічних працівників, які живуть в Менгетені в околиці Зіп Коду 10002, 10003, 10009

260,000 НІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ВЗАГАЛІ НЕ ЗАСТАНОВЛЯЮТЬСЯ НАД ТИМ!

Увага! Всі нічні працівники!

Ал Перрі, президент MENPAC, разом з Джов Бавманом, президентом Local 32 J, скликають важні наради, щоб вияснити особливо засоби і способи охоронити Вас під час їзди в ночі на працю і назад до дому. Ми також запросили всіх кандидатів на мейорів міста, і льокальних урядників і репрезентантів з поліційних осередків в цій околиці.

Якщо нічні працівники необхідні і так важні для вдержання і функціонування міста Ню Йорку, то чи вони не мають того самого права обслуги як інші платники податку, так як в комунікації і поліційній опіці. Взиваємо всіх зацікавлених прибути на збори. Час і місце подані внизу.

Дата: субота, 13 жовтня 1973 — Час: 2-га по пол., точно

Місце: UKRAINIAN NATIONAL HOME, 140 Second Ave. (bet. 8 & 9 Sts.)

З пошаною і братерським привітом

JOE BAUMANN — Президент, Local 32 J

AL PERRY — Президент, MENPAC, Президент емерит, Local 32 J

MENPAC

"A Homeward Bound Night-Worker Needs Two Heads"

ЯКЩО ХТОСЬ МАЄ ЯКІСЬ СУГЕСТІЇ, ЗАЖАЛЕННЯ, АБО ПОТРЕБУЄ ДОКЛАДНИХ ІНФОРМАЦІЙ МОЖЕ ТЕЛЕФОНУВАТИ НА Ч. 684-3300.

УВАГА! УВАГА!

Філядельфія й околиця!

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ УНСОЮЗУ ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКОЇ ОКРУГИ

отсим повідомляє все Українське Громадянство Філядельфійської Метрополії й околиці, що з нагоди

80-ти річчя ювілею „Свободи"

— відбудеться —

ВИСТАВКА ВИДАНЬ ЩОДЕННИКА „СВОБОДИ"

в ЗАЛІ ВЛАСНОГО ДОМУ ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКОЇ ОКРУГИ
при 5004 Н. Олд Йорк Рд., Філядельфія, Па.

ЧАС ВИСТАВКИ:

субота, 13-го жовтня 1973
від год. 12-ої полудня до 9-ої веч.

неділя, 14-го жовтня 1973
від год. 12-ої полудня до 2-ої по полудні та від 7-ої до 9-ої веч.

- Тому, що під час виставки будуть виставлені всі важніші видання СВОБОДИ за останніх 80 років, заохочуємо всіх оглянути ту виставку.
- Бажаючі набути якесь видання СВОБОДИ — зможуть це полагодити під час оглядин виставки.

Вступ на виставку вільний.

Увага! Українці Бостону й Околиці! Увага!
ОДИНОКИЙ ВИСТУП АВСТРАЛІЙСЬКИХ ГОСТЕЙ
поетеси

ЗОЇ КОГУТ

і театральної артистки

ІРЕНИ КОБЗЯР-ЗАЛЕСЬКОЇ

Вечір гумору і сатири

„ГАЛЛО, АМЕРИКАНСЬКА УКРАЇНО"!

— відбудеться —

в неділю, 14-го жовтня, о год. 6-ій веч.

SCIENCE CENTER OF HARVARD UNIVERSITY
LECTURE HALL A, Cambridge, Mass.

Все Українське Громадянство запрошує
УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА в КЕМБРІДЖ, Масс.

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЩАДНИЦІ В ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, ПА.

— відбудуться —

в понеділок, 22-го жовтня 1973 року

а не у вівторок, 23 жовтня, як це було попередньо подано,

в домі УСО „Тризуб"
4932 Н. Броад вул., Філядельфія, Па.
ПОЧАТОК о год. 6-ій веч.

Дирекція просить ВШановних Членів про участь та принесення ощадностевих книжечок.

ДИРЕКЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЩАДНИЦІ

ВЕЛИЧАВА НОВИНА!!!

ЧИТАЧУ! Ви все своє життя ходите до Церкви, але й досі не знаєте тієї Святої ТАЄМНИЦІ, що буває щоразу в часі Богослужби. Про цю глибоку ТАЄМНИЦЮ Ви можете дізнатися лише із книжки:

„УТАЄМНЕНИЙ БІК БОГОСЛУЖБ"

Книжка вже вийшла з друку, на гарному папері, оздоблена. В твердій оправі коштує — 3 дол. з пересилкою; в м'якій оправі — 2 дол. Хто пожертвує на оплату друкарні — 5 дол. одержить ДВІ книжки оправлені. Хто пришле вартість книги „ДВА КОЛОСКИ" — 10 дол. той одержить „Утаємнений бік Богослужб" у м'якій оправі, як подарунок — безплатно. ЖЕРТВУЙТЕ на „Утаємнений бік Богослужб" і купуйте її, там Ви побачите докладний опис глибоко-зворушливої участи НЕБЕСНИХ ГОСТЕЙ — СВЯТИХ АНГЕЛІВ у СВ. ЄВХАРИСТІЇ.

Пишіть і пожертви шліть на адресу:
MR. M. LAWRENKO
56 Stagg Street, # 12A Brooklyn, N.Y. 11206

ВСЬОГО ДВА РОКИ У СВОЄМУ ЖИТТІ КОРИСТАЄ ДИТИНА З НАВЧАННЯ У САДОЧКУ ЧИ СВІТЛИЧЦІ. НАСЛІДКИ ЦЬОГО — ВСЕ. ЩО В ТОМУ ВІЦІ ВОНА ЗАСВОЇТЬ, ДАЄ ПІДСТАВУ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ. НЕ ЖАЛІЙТЕ ТРУДУ І ВИКОРИСТАЙТЕ ЦЕЙ ЧАС ДЛЯ ВАШОЇ ДИТИНИ.

УВАҐА! УВАҐА!

Український Конвенційний Комітет Молоді
при ПАРАФІЇ СВ. КОНСТАНТИНА в МІННЕАПОЛІСІ, МІНН.

запрошує усю Українську Католицьку Молодь на

5-ту КОНВЕНЦІЮ МОЛОДІ ЕПАРХІЇ св. о. НИКОЛАЯ

яка відбудеться в П'ЯТНИЦЮ, СУБОТУ і НЕДІЛЮ,

23-го, 24-го, 25-го листопада 1973 року
в Міннеаполісі, Мінн., в Леміңґтон Готелі

під кличем:

„Наш обряд, це наша спадщина — зберігаймо його"

- Реєстраційна оплата 30 дол. включає нічліг в готелі (дві ночі), спільна вечеря, бенкет, забава і снідання в неділю.
- Зголошення й оплату просимо надсилати не пізніше 10-го листопада ц. р. на адресу:

UKRAINIAN CATHOLIC YOUTH CONVENTION COMMITTEE
c/o Miss Mary Ann Erko, Sec.
3338 James Avenue, North Minneapolis, Minn. 55412

64-ий Відділ СУА в Ню Йорку

— влаштовує —

СЬОМУ ВИСТАВКУ ТВОРЧОСТИ МОЛОДІ

в днях

від 28 жовтня до 4 листопада 1973 р.

- Експонати, їх опис та ближчі дані про виконавців, просимо присилати поштою на адресу: UNWLA, 108 2nd Avenue, New York, N.Y. 10003 до 20-го жовтня 1973 р.
- Особисто будемо приймати експонати в суботу, 20-го жовтня ц. р. в новій домівці СУА при 108 Друга Евеню в Ню Йорку, від 12 до 6 по полудні.
- В суботу, 27-го жовтня, о год. 3-ій по пол. відбудеться година малювання, яку переведе мисткиня п. Слава Ґеруляк. Дітей, що хочуть взяти участь, проситься голосити на адреси:

Дарія Костів, 92 Second Avenue, New York, N.Y. 10003. Tel.: CA 8-1944.
Брониcлава Ковалів, 145 Second Avenue, New York, N.Y. 10003, Tel.: 777-4737.

Ділимося сумною вісткою, що 4-го жовтня 1973 року відійшла у Вічність в Бронксі, Н. Й. наша Найдорожча

ДРУЖИНА, МАМА, БАБКА, СЕСТРА і КУЗИНКА

бл. п.

ОЛЬГА ПЕЛЬЦ

з дому СІМКІВ

ПОХОРОН відбувся в суботу, 6-го жовтня 1973 р. на цвинтарі у Вудлавн, Бронкс.

Горем прибиті:

муж — СТЕПАН
дочка — ЛЮБА ЯРМІЙ з чоловіком ОЛЕКСАНДЕРОМ і дітьми. ОЛЕКСАНДРОМ, МИХАЙЛОМ, ДАЄНОЮ, ЛІЗЕТ, ХРИСТОФОРОМ і ЛЮБОЮ
син — Д-р ЮРІЙ з дружиною ДЖОВН і донею ТЕРІ
сестра — КАТРЯ СІМКІВ
Сестри в Україні
та ближча і дальша Родина

З глибоким жалем повідомляємо Рідних і Приятелів, що дня 16-го липня 1973 р. померла по короткій недузі, на 77-му році життя наша Найдорожча

ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ і СЕСТРА та ТІТКА

бл. п.

ГАННА ДОВГАНЬ МАЗУРЕНКО

Покійна народилась у Тернополі, Україна.
Була учасницею Визвольних Змагань.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

В глибокому смутку:
муж КОНСТАНТИН
сини: АНАТОЛЬ і ЛЮБОМИР з Родиною
донька ЛАРИСА з Родиною
сестра МАРІЯ в Україні
Ближча і дальша Родина в Канаді, в Америці і в Україні

У ЧЕТВЕРТУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

СОФІЇ з МАНУЛЯКІВ ПРАСІЦЬКОЇ

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

в неділю, 14-го ЖОВТНЯ 1973 р. о год. 12-ій дня
в Укр. Католицькій Церкві ХРИСТА ЦАРЯ
при 1627 Каюга вул. у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.

Про молитви за спокій душі Покійної, просять:

ДРУЖИНА і СИН з РОДИНОЮ

ПОДЯКА

Дня 14-го серпня 1973 року згинув в експлозії під час праці Найдорожчий МУЖ і БАТЬКО

сл. п. БОГДАН ТУРЧАК

Щиро дякуємо цією дорогою Всім, що виявили співчуття в нашому нещастю.

Особливу подяку складаємо на руки о. Пароха Павла Малюги і о. Михайла Перетятка.

Щиро дякуємо друзям: інж. Богданові Макові, Рені Саламасі, Володимирові Юркевичеві і іншим Членам Товариства УПА. Рівнож дякуємо нашим Ветеранам, як також нашим Приятелям і Знайомим за численну участь в похоронах. В хвилинах горя і смутку дуже помогли нам наші найближчі дорогі Друзі, які відвідували нас зі словами потіхи і розради. Сердечна подяка всім Промовцям і Хорові.

Дякуємо за численні Служби Божі і гарні квіти, а заведенню Литвин і Литвин за сумлінне переведення похоронів.

Дружина ЛЮБА
Сини: ЛЮБОМИР і ОЛЕГ

Замість квітів на могилу Дорогої Приятельки
бл. п. ОЛЕКСАНДРИ ПАЛІЄНКО
складаємо 10.00 долярів
на Енциклопедію Українознавства.

Наталія і Юліян КАМЕНЕЦЬКІ

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА СВІЖУ МОГИЛУ

бл. п. Петра Зимного

НА „ЦЕРКВУ В ПОТРЕБІ"
30.00 ДОЛЯРІВ ЗЛОЖИЛИ:

ДАРІЯ І ЮРІЙ КОСТІВИ
ВОЛОДИМИРА І СТЕФАН СЛИВОЦЬКІ
КЛАВДІЯ І РОМАН СТЕФАНЮКИ
ТАМАРА І ЯРОСЛАВ СИДОРЯКИ

РОДИНІ ПОКІЙНОГО СКЛАДАЄМО ЩИРІ СПІВЧУТТЯ.

„СТУДІЯ МИСТЕЦЬКОГО СЛОВА" Л. КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ в НЮ ЙОРКУ

— ПРЕМ'ЄРА —

Олекса Сацюк **У ЦАРСТВІ ОХА**

Театралізована казка в шести картинах. ● Шоста картина: ВОЛОДИМИРА ЛАСОВСЬКОГО

Неділя, 14 жовтня 1973
Година 4-та по пол.
Fashion Institute
225 West 24th Street
NEW YORK CITY

Квитки: „АРКО", „ЕКО" і при КАСІ

- Постава: ЛІДІЇ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ
- Музика: ІГОРЯ СОНЕВИЦЬКОГО
- Хореографія: ОЛЬГИ КОВАЛЬЧУК-ІВАСІВКИ
- Оформлення сцени і костюми: МАРІЙКИ ШУСТ
- Світло: ІВАНА КЛЮФАСА

АМЕРИКАНСЬКІ МАРКСИСТИ ЗАСУДЖУЮТЬ РОСІЙСЬКИЙ ШОВІНІЗМ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ких фахівців. Вони роз'їзджали по багатьох стейтах та оглядали фарми, водозрошуючі та всякі сільсько-господарські устаткування. Робили шкіци, світлини і все, що було їм потрібне. З цього виходить не малий куріоз, бо московська англомовна література заливає американські бібліотеки, кіоски і трубить про величезні „досягнення" в розвитку Совєтського Союзу, назву якого в тій літературі подається на зміну з назвою „Росія". Тож не диво, що в цьому аспекті союзницька преса Америки так вірно наслідує совєтську.

Це братання, обмін і т. п. мусить мати якийсь вплив на те, що в останньому часі, коли пишуть в американській пресі про переслідування інтелектуалів в Совєтському Союзі, зовсім оминають слово „Україна". Наприклад, в останніх днях в денверському щоденнику „Рокі Мавнтейн Нюз" була надрукована серія статтей про переслідуваних в Совєтському Союзі, поданих за пресовою агенцією „А с с о ш ієйтед Пресс". У цілу ту серію статтей слово „Україна" не попало ні разу, помимо того, що в тексті статті з підкресленням цитували слова Валентина Мороза та згадували про арешт проф. Плюща. Виходить, що слово „Україна" дуже дратує „союзника", а переслідування, це мовляв, внутрішня справа країни.

Помимо всіх несприятливих умовин, українська еміграція таки має можливості прийти в допомогу своєму народові в часі його чорної години, яку він напевно переживе так, як вже пережив багато інших руїн на протязі довгої історії. Але, чи не нашим обов'язком є прийти з допомогою, щоб скоротити і облегшити терпіння нашого народу?

У виконанні такого обов'язку є одна передумова: тільки об'єднаність і свідомість культури нашого народу дозволить нам сповнити наше завдання. Розполітикована людина і громада можуть легко зійти на манівці, бо плитка свідомість такої людини дозволяє їй завтра під впливом несприятливої міжнародної політики обернути нинішній фанатизм в противний напрямок.

Невідомо, як довго той обов'язок допомоги нашому народові треба буде сповняти. Мусимо рахуватися з тим, що прийдеться передати його нашому наступному поколінню. Досі та передача виглядає сумно. Через плитку розполітикованість по громадах ми відстрашили від себе значну частину нашої молоді, бо плиткість і зроджена на ній ненависть не притягають молодого покоління. Культурна людина і громада завжди свідомі культури свого народу і твердо вірять в його невмирущість. В часі негоди, культурні люди легше об'єднуються і спільно шукають виходу з поганого положення. Клясичним прикладом можуть служити жиди, на яких так часто покликуємось, але в практиці наслідувати їх все ще нам тяжко.

Тепер серед нашої еміграції можна почути голоси, які осуджують еміграцію за те, що вона нібито зайвим розголошенням с п р отиву Дзюби, Чорновола, Караванського та других причинилась до їхнього терпіння і заглади. Очевидно, що всі ті наші талановиті люди в обороні прав свого народу принесли себе в жертву, але не знаємо, чи без жертви можна щось великого здобути. Ті, що мали нагоду бачити як жиди без найменшого опору ішли на загладу, також критикували жидів і не розуміли того, що вкоротці, через ті жертви, жиди осягнуть вдесятеро більше. А не треба забувати того, що жиди втратили тисячі талановитих людей, багато високого калібру науковців і фахівців, на жертвах яких жиди стали народом, з яким рахується світ.

Наш Шевченко приніс в жертві народові свій великий талант і своє молоде, так дороге кожній людині, життя, але та щира жертва Шевченка принесла відродження цілій українській нації.

ДО ЗАВДАНЬ ПРОФЕСІОНАЛІСТКИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ву в меню. Помимо того, що ці засоби видаються дуже підставовими, про них не можна забувати, бо вони ніколи не тратять своєї ефективности.

Цих кілька прикладів насвітлюють, як можна у своїх співробітників, без великого труду чи накидання, підкреслити свою приналежність до українців. Можна і треба в товариській формі інформувати своїх колеґ про українські справи. Хоч така праця виглядає муравлиною і мало важливою, але вона лишає свої наслідки, а в майбутньому кількість правильно поінформованих прихильників може дати рішальну допомогу Україні, як прийде відповідна політична коньюнктура.

Труднішим до виконання завданням української професіоналістки — це, якщо можливо, збільшити кількість наукових праць з українською тематикою, особливо написаних мовами краї нашого поселення. В точних науках можна б писати праці в наукових журналах про ролю українських вчених в даній галузі науки і їхній вклад в неї. У гуманістичних і соціяльних науках поле до попису невичерпне. Треба лише доброї волі і можна знайти собі тему, яка збагачувала б українську науку, а, рівночасно, поширювала б українську проблематику в чужинецьких наукових колах. Це саме відноситься до доповідей на наукових з'їздах. А коли пишемо наукові праці українською мовою, не можна забувати про загальноприйняті наукові правила, цитуючи кожне джерело докладно (включно зі сторінками), не піддаючись традиційній українській бомбастиці, яка ці правила часто іґнорує. Нам необхідно мати переклади творів наших письменників і визначніших наукових праць. Це є знаменитий і дуже вдячний спосіб самовиявлення для багатьох професіоналісток. До того, можливості стають щораз ліпші, бо сьогодні етнічність стала дуже популярною.

Ще одне важливе завдання професіоналістки — це її роля в родині, в якій, помимо своїх професійних і громадських обов'язків, вона повинна створити і плекати український дух. Цей дух вона може створити за допомогою української книжки, на яку вона не повинна жалувати грошей, хоч часами українські книжки й дорожчі від іншомовних. Проте, з чужинецьких книжок дитина не засвоїть української мови, не набере знання про Україну й не відчує краси її мови. Поряд з іншою музикою, треба також слухати й українську. Хоч української платівки не можна купити на випродажу за доляра, однак вона варта своєї високої ціни, бо лише вона може виплекати любов до української пісні і мови. А, найголовніше, це приклад, який ми даємо своїм дітям. Він говорить сильніше за всі слова патріотизму. Наша жертвенність на національні цілі, наш вклад у працю української громади (але без перебільшення), наше зацікавлення українською книжкою і газетою, наше захоплення всім українським, перейде на наших дітей і їм на довше залишиться, ніж лекції чи примуси будь-якого роду. Ми, професіоналістки є і мусимо бути більш свідомі впливу наших вчинків на наших дітях.

Крім організаційної приналежности й безпосередньої праці для української громади, уважаю, що головна роля професіоналістки розділена між її вкладом у її професійну ділянку, з повною свідомістю своєї національної приналежности, і її зусиллям у вихованні своїх дітей на свідомих одиниць, які стануть відповідальними й корисними громадянами своєї країни, але в той же час свідомими свого українського походження і гордими з нього. Ця гордість буде незнищима тільки тоді, якщо вона буде базована на правдивому знанні своєї спадщини і любови до неї, а не тільки з почуття обов'язку до батьків.

В Норт Дакоті відзначено річницю голоду

Бісмарк, Н. Д. — Ще з кінцем травня ц. р. заходами і старанням голови стейтової Філії УККА д-ра Антона Жуковського, підготовано і проведено відзначення жалобних 40-их роковин страшного голоду в Україні.

В неділю 27-го травня ц.р. у трьох наших церквах відправлялись Богослуження з панахидами за безневинні жертви українського народу спричинені штучним голодом. По панахидах відбулися жалобні сходини при кожній парохії.

Д-р Жуковський з цісі нагоди вислав до всієї американської преси т. зв. Прес реліз, до якого залучено відозви Централі УККА англійською мовою п. н. „Совєтсько- російський геносид в Україні". Це все також вислано до всіх телевізійних і радіових стацій в цілім стейті. На інтервенцію д-ра Жуковського американська пресова аґенція „Ассошіей т е д Прес" подала коротку статтю про цю подію до американської преси в Норт Дакоті. Із тієї нагоди розіслано сотки памфлетів УККА поанглійськи на адреси визначних американців і українців в стейті Норт Дакота. Багато американських щоденників і тижневиків помістили статті про річницю голоду в Україні.

Голова Філії УККА вислав листи з відповідними залучниками до губернатора стейту і до обох сенаторів і конгресмена у Вашингтоні з проханням піднести питання на форумі Конгресу ЗСА про відносини на Україні за Сталіна і тепер. Губернатор Артур линк прислав на руки голови гарного листа, співчуваючи нам, а сенатор Бурдик обіцяв піднести цю справу у відповідній порі на форумі Сенату ЗСА і 13-го вересня ц. р. виголошуючи коротку промову про 40-ву річницю голоду на Україні втягнув цю промову до Конґресового Рекорду і візвав інших сенаторів також порушити цю трагічну річницю.

СПОРТ

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" —СК „ВІСЛА" 3:1 (3:0)

Юньйон 30-го вересня — Третю за порядком перемогу, з циклу гор за чемпіонат „Мейджор Дивізії" Шейфер Ліги Ню Джерзі, „Ч. Січ" здобула цим разом з сильним польським клюбом „Вісла", в складі якого виступає кілька заавансованих футболістів, які недавно прибули з Польщі. В історії лігових зустрічей між цими дружинами — до цього часу, — українські футболісти втримали чистий рекорд самих перемог і не диво, чому гості так дуже прагнули врешті перервати цей некорисний для себе — рекорд. Подібно до „Ч. Січі" в двох перших, лігових виступах „Вісла" здобула дві високі перемоги в цьому числі з минулорічним чемпіоном ліґи Португальським СК. Саме ці перемоги настроїли наших польських сусідів до можливої виграної з „Січовиками". Як показу, одначе, вислід українськкі футболісти примусили „Віслу" ще далі чекати зі своїм прагненням, принаймі до другої половини сезону, приблизно до травня 1974 року.

Звітову зустріч розпочали суперники обережними акціями, шукаючи на позиціях слабших місць. Більш дотепними у цій ділянці виявилися українськкі футболісти, які почавши від 15ої хвилини наступали впевнено і енерґійно, кінчаючи ці акції сильними і цільними стрілами по воротах гостей. Конто ґолів для „Ч. Січі" відкрив Михайло Фарміґа в 20-ій хвилині. В 35-ій хвилині, м'яч із стрілу Василя Каздоби, неначе ластівка влетів в сітку воріт „Вісли" — 2:0. Ще перед перервою капітан „Ч. Січі" влучно використав розгубленість оборони і воротаря гостей, здобуваючи другого ґоля гри, яким встановив вислід половини — 3:0. Образ гри дещо змінився після перерви. Польські футболісти розпочали швидше і гостріше грати, саме в часі коли „Січовики" ведучи 3:0 зповільнили темпо, обмежуючися в більшості до дефензивних дій. У вислідi цього в 68-ій хвилині гості здобули почесного ґоля. У 84-ій хвилині в черговій контратаці, м'яч з сильного стрілу Козаря відбився від внутрішнього кута воріт „Вісли", одначе суддя, що в загальному вправно проводив цими завзятими змаганнями — не признав цього ґоля. Вперше в цьому сезоні в складі „Ч. Січі" виступив воротар Петро Лісевич, якому врешті при допомозі Управи Т-ва вдалося вимотатися з „професійного павутиння" німецького клюбу Елизабет. Склад „Ч. Січі": Лісевич, Ткач, Козак, Маза, Вол. Каздоба, козар, Вас. Каздоба, Фарміґа, Юрчак, Білоус, Марущак, Гіль. Провідники дружини: Я. (Янчик) Яцук і В. Матияш.

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" II— „АЛЕКСАНДРОС" С.К. 3:3

В передзмагу на площі Орендж, друга дружина „Ч. Січі" ремісувала з грецькою дружиною, хоча в грі двократно вела: 2:1 і пізніше 3:2. Ґолі для „Ч. Січі" здобули: Брозина 2 і Винарчук. Склад „Ч. Січі" II: М. Дідоха, Гой, Бабій, Р. Лісович, Винарчук, Сольчаник, Луків, М. Гординський, П. Процюк, Юркевич, Кальба, Хромовський, Дуда, О. Ткач, Б. Хамуляк, Басняк. Провідники дружини: Василь Басняк і П. Смук.

О. Твардовський

ВІСТІ З „ТРИЗУБА"

Змагання за першенство Оберліги ДАФБ першої команди „Тризуба" із сильною німецькою дружиною „Гота" у Ню Йорку закінчилися нерішеним вислідом 0:0. При добрій грі оборони — напад не зумів здобути рішаючих воріт.

Новозорганізована аматорська дружина, яка змагається у другій дивізії філядельфійськкої ліґи програла свої перші змагання з дружиною „Кинсінктон" 4:2. Менаджером цієї дружини є довголітній змагун „Тризуба" Юрій Бир.

М. С.

ШАХОВИЙ ТУРНІР СУАСТ - СХІД

Лянка Шахів С о ю з у українських Американських Спортових Товариств - Схід відбула свої шістнадцяті індивідуальні змагання, за мистецтво на рік 1973, що відбулися 22 і 23 вересня ц. р. на Оселі УРС „Верховина". Турнір проводився системою кожний-з-кожним в 12-ох рундах.

Першенство здобув наш сеньйор-мастер д-р Орест Попович, осягнувши в и с л і д 12:0. В роках 1971 - 73, Попович три рази підряд став чемпіоном українців Сходу ЗСА і тим самим здобув на власність перехідну ч а ш у першунів СУАСТ - Схід, що її уфундувала „Чорноморська Січ" Нюарк.

Друге місце і перехідну чашу „Української Централі" Пассейк здобув Борис Бачинський вислідом 9:3. Це — молодий змагун з Філядельфії, що виявляє великий талант і вже осягнув кваліфікацію експерта в системі Шахової Федерації ЗСА. Дмитро Кулик зайняв третє місце (7.5:4.5), а молодий надійний шахіст Петро Гаврюшенко поділив 4-5 місця з Сидором Новаківським (7:5). Наступні місця з а й н я ли: інж. Харченко, Р. Савчак, інж. Одарченко, Елерт, інж. Кутко, Марків, Черв'як і Данилюк.

Милою появою на турнірі були шахісти з Ню Гейвену, панове Марків і Черв'як, а з Міннеаполісу, як гість, Данилюк. На жаль, не приїхали сподівані шахісти з Рочестеру.

Перетяжений своїми професійними обов'язками після десятилітнього ведення Шахової Ланки СУАСТ - Схід, д-р Орест Попович здав свій пост Ланкового. Від імени присутніх шахістів подякував йому за корисну працю Р. Савчак. Ланковим Шахів УАСТ - Схід вибрано Сидора Новаківського, Ланкового Шахів УСО „Тризуб" з Філядельфії.

Сидор Новаківський
Ланковий Шахів УАСТ-Схід

РОЗШУК

БУТХИНСЬКУ СТЕФАНІЮ ТЕОДОРУ або її дітей, пошукує брат **СКИПАКЕВИЧ ОСИП** в Україні.
Хто знає про них, проситься подати відомість на адресу:
Luba Kopychuk
34 W. Avon Avenue
Irvington, N.J. 07111
Tel.: (201) 373-4724

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 13-го ЖОВТНЯ 1973 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя 270 Відд., о год. 7-ій веч. в УНДомі. На порядку: звіти фінансові, організаційні, збирання вкладок та інші важні справи. Проситься чл. прибути. — Ф. Жарський, предс., С. Островський, фін. секр., В. Бутковський, рек. секр.

НЕДІЛЯ, 14-го ЖОВТНЯ 1973 р.

ДЕТРОЙТ, Міш. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 292 Відд. о год. 1:30 по пол. в УНДомі. — І. Ващук, гол., П. Федик, фін. секр.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. М. Грушевського 219 Відд., від год. 10-11 рапку в 7th Day Adventist Church, Norman Rd. & Irvington Ave. Проситься чл. прибути. — Мери Юров, секр.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРІЯ ПІДСОСНА, членка УНС Відд. 194 Т-ва Свобода в Брукліні, Н. Й., померла 3-го серпня 1973-го року. Нар. в селі Скоморохах, пов. Рогатин і стала членкою УНС в 1963 р. Полишила в смутку мужа Юрія і сина Михайла. Похорон відбувся 6 серпня ц. р. на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.
Вічна їй Пам'ять!
Е. Манацький, секр.

ТЕРЕСА ДАЙНАК, членка УНС Відд. 253 Т-ва ім. Івана Франка в Лудлов, Масс., померла 13 вересня 1973 р. на 77 р. ж. Нар. в с. Перевісці, пов. Калуш і стала членкою УНС 1938 р. Полишила в смутку мужа Андрія, дочку Анну, 6 внуків та 4 правнуків. Похорон відбувся 15 вересня ц. р. на цвинтарі Айлен Понд в Лудлов, Масс.
Вічна 'й Пам'ять!
В. Фицик, секр.

ІВАН ГУЛАК, член УНСоюзу Відд. 123 С-ва Пресв. Марії в Скрентоні, Па., помер 30 серпня 1973 р. на 57 р. ж. Нар. в Скрентоні, Па., і став членом УНС в 1934 р. Полишив у смутку дружину Марію. Похорон відбувся на цвинтарі Olivet Memorial Park Colma, San Francisco, Calif.
Вічна Йому Пам'ять!
І. Голик, секр.

ТАРЗАН, Ч. 7007. Противники наближаються

Мій батько буде здивований та щасливий, коли побачить, як ми видужали!
Надіюся на це, Каану!

Тим часом...
Нарешті, ватажку Умталі, ми позбудемося Тарзана та його дурисвітів... раніше, ніж він винищить наше плем'я!
Т-так!

Отже, витворилася недоречна ситуація, коли брат маршує в напрямі брата, але з протилежними намірами...